

29 mei 2024 - versie 2 - Auteur: Gerard Roest

Gebruiks- en onderhoudsvoorschriften hout-aluminium kozijnen

Inleiding

Gefeliciteerd met uw nieuwe woning. Uw woning is voorzien van een duet-kozijn gefabriceerd door Timmerfabriek Kievit BV uit Ridderkerk. Het duet-kozijn is een houten kozijn met een aluminium schil aan de buitenzijde. Deze schil hoeft niet meer geschilderd te worden.

Wij hebben een passie voor hout. Voor ons is het daarom vanzelfsprekend dat wij hout in- en verkopen dat afkomstig is uit verantwoord/duurzaam beheerde bossen. Inmiddels zijn wij een gecertificeerd STIP-bedrijf. Dit houdt in dat wij alleen nog maar hout toepassen met erkende duurzaamheidskeurmerken die 100% verantwoord zijn (zie **bijlage 10**). Tevens zijn wij FSC-gecertificeerd.

Bijlage 10
STIP-verklaring

Wij zijn aangesloten bij HOUT100%. Dat betekent dat we ons conformeren aan de kwaliteits- en zekerheidsregeling van HOUT100%.

De duet-kozijnen zijn geproduceerd volgens de laatste inzichten van de kozijntechniek. De kozijnen zijn onder KOMO-keurmerk geleverd. Dit betekent dat de kozijnen aan de eisen van het Nederlandse bouwbesluit voldoen, zoals wind- en waterdichtheid, maar ook aan de eisen van inbraakwering. Ook staat het gehele productieproces onder controle van een extern certificeringsinstituut, namelijk SKH (Stichting Keuringsbureau Hout). Levering onder HOUT100% betekent ook dat de verwerking op de bouwplaats gecontroleerd wordt met als uiteindelijke doel om een zo goed mogelijk eindproduct aan u op te leveren.

Met de ontvangst van de sleutel van uw woning gaat de zorg voor uw woning over in uw handen. Dit gebruiks- en onderhoudsvoorschrift helpt u om op een zo efficiënt mogelijke manier uw kozijnen te gebruiken en te onderhouden. Met de juiste zorg kunnen de kozijnen gemakkelijk 75 jaar mee.

Omdat de aluminium buitenschil niet meer overgeschilderd hoeft te worden komt de focus van het gebruik van de kozijnen nu meer te liggen op het zelf kunnen nastellen van draaiende delen, evenals het schoonmaken en inspecteren. Met regelmatige inspectie signaleert u afwijkingen vroegtijdig en kunt u schade voorkomen dan wel minimaliseren. Het gevolg is een optimaler gebruik van uw woning tegen lagere (onderhouds)kosten.

In het laatste hoofdstuk wordt een aantal adviezen gegeven voor het geval u zaken wilt toevoegen aan uw geveltimmerwerk.

Let op

Duet hout-aluminium kozijn kan geen verantwoordelijkheid aanvaarden en/of garantie geven op werk uitgevoerd door uzelf of derden. Wanneer u niet zeker weet of u de gebruiks- en onderhoudsvoorschriften zelf kunt uitvoeren, adviseren wij u een professioneel onderhoudsbedrijf in te schakelen.

Inhoudsopgave

1. Gebruik van de woning	P. 4
2. Nastellen van bewegende delen	P. 6
3. Onderhoud diverse onderdelen van uw kozijn	P. 8
3.1 Onderhoud van hang- en sluitwerk van ramen en deuren	P. 8
3.2 Onderhoud van raam- en deurbeslag	P. 8
3.3 Onderhoud tocht dichtingen	P. 8
3.4 Jaarlijks preventief onderhoud van de aluminium buitenschil	P. 9
3.5 Onderhoud houten binnendeel	P. 9
3.6 Onderhoud beglazing en glasbewassing	P. 9
3.7 Deuren	P. 9
4. Aanpassingen en toevoegingen aan uw kozijnen	P. 10

1. Gebruik van de woning

Uw woning heeft voor de oplevering een bouwphase meegemaakt. In de bouwphase krijgen de bouwmaterialen een zwaardere vocht- en weersbelasting, dus ook de kozijnen, ramen en deuren.

Kozijnen worden tegenwoordig steeds vaker fabrieksmatig afgewerkt voordat zij naar de bouw gaan. De buitenzijde van het kozijn bestaat uit aluminium profielen die van een poedercoating zijn voorzien. De binnenzijde is van hout en is fabrieksmatig van de aflaklaag voorzien. Hiermee wordt een hogere kwaliteit bereikt omdat alle sponningen en omkanten van alle kozijndelen van een goede verflaag worden voorzien.

1. Nastellen van draaiende delen

Het feit dat het houten kozijn een bouwphase heeft meegemaakt heeft ook invloed op draaiende delen. Een bouwphase is veel vochtiger, waardoor houten producten enigszins kunnen krimpen en zwellen. Dit heeft geen invloed op de technische kwaliteit van het kozijn, maar heeft wel invloed op de werking van draaiende delen zoals deuren en ramen. Net voor het opleveren worden deze delen nog nagesteld.

Het houten gedeelte van het kozijn bevindt zich vanaf oplevering in een verwarmde woning. Het hout ademt enigszins en zal in de loop van de tijd het tijdens de bouw opgenomen vocht langzaam afgeven. Na ongeveer een half jaar zal een nieuw evenwicht gevonden zijn, en zullen de draaiende delen alleen nog maar krimpen en zwellen onder invloed van normale seizoenswisselingen. Deze werking is een stuk minder. We zeggen dan dat

het hout "tot rust" is gekomen. Mochten ramen en deuren dan nog niet goed soepel sluiten dan kunt u alles nog na- en/of bijstellen. In hoofdstuk 2 is aangegeven hoe de verschillende bewegende delen in de kozijnen nagesteld kunnen worden.

2. Wind- en waterdichtheid

De kozijnen zijn geproduceerd onder het KOMO-keurmerk. Dat betekent dat de duet-kozijnen bij oplevering van uw woning aan vooraf gespecificeerde prestatie- en kwaliteitseisen voldoen. Eén van die eisen betreft de wind- en waterdichtheid. Kozijnen met draaiende delen mogen geen lekkage vertonen ten gevolge van reguliere weersomstandigheden. Voorwaarde is wel dat de draaiende delen zijn gesloten op de nachtvergrendeling (een deur met meerpuntssluiting dient dus op alle sluitpunten gesloten te zijn).

Garantie op waterdichtheid geldt onder normaal optredende weersomstandigheden. Bij glasbewassing worden soms waterstralen gebruikt die geheel andere eigenschappen hebben dan die van een zware bui. Het kozijn is hier niet altijd op ingericht. Lekkage door alleen glasbewassing valt dan ook niet onder de garantie.

Bij deurkozijnen wordt een laag-reliëfdorpel toegepast die niet aangetast wordt door grondcontact. Voor een goede waterafvoer van afstromend regenwater is het van belang dat er voor de dorpel een grindbed dan wel een waterafvoergoot is geplaatst. Het afstromende water moet snel afgevoerd kunnen worden om lekkage te voorkomen.

3. Thermische breuk

Uw woning is voorzien van isolatieglas met een HR-coating. Hierdoor worden hoge isolatiewaarden bereikt. Deze HR-coating veroorzaakt echter ook een risico op een "thermische breuk". Een thermische breuk wordt veroorzaakt door een ongelijke opwarming over het oppervlak van een ruit. Dit kan wanneer aan de buitenzijde een object aan de zonkant ongelijke zonbestraling veroorzaakt. Het is ook mogelijk dat een raambekleder aan de binnenzijde te dicht op de ruit is geplaatst, waardoor bij zonbeschijning ook een sterk ongelijke temperatuurverdeling ontstaat die de breuk kan veroorzaken. Een thermische breuk valt niet onder de garantie.

4. Fixeren ramen en deuren in geopende toestand

Ramen zijn voorzien van een inrichting om deze in geopende toestand te fixeren (kiepstand). Deuren hebben een dergelijke voorziening niet. Het is dan ook aan te raden om deuren zelf van een vastzetinrichting te voorzien, indien u een deur in geopende toestand wilt laten staan. Daarnaast is het aan te bevelen om een deurstop achter de deur te plaatsen, zodat de

deur niet te ver geopend kan worden. Als een deur tegen de muur slaat (bijvoorbeeld door een windvlaag) ontstaat er een extreme belasting op de scharnieren en op de deurverbindingen.

5. Ramen en deuren die aanlopen bij het sluiten

Ramen en deuren dienen gesloten te kunnen worden zonder dat deze op een of andere manier ergens tegen aanlopen. Als dit het wel het geval is veroorzaakt dit ongecontroleerde belastingen op de verbindingen, het glas en op het hang- en sluitwerk. Dit kan schade veroorzaken. Zorg er dan ook voor dat zodra het aanlopen geconstateerd wordt dat dit verholpen wordt. Mogelijk is dit al oplosbaar door de scharnieren en/of het sluitwerk te verstellen.

Hiernaast is uw duet-kozijn opgebouwd uit diverse andere materialen zoals de aluminium buitenschil, hang- en sluitwerk, laag-reliëfdorpels en dergelijke. Elk onderdeel heeft zijn eigen eigenschappen en zijn eigen onderhoudsvereisten. In hoofdstuk 3 is voor de diverse onderdelen aangegeven hoe het onderhoud uitgevoerd kan worden.

2. Nastellen van bewegende delen

In uw woning zitten diverse draaiende delen zoals ramen, deuren, schuifpuien en mogelijk PAS-puien (Parallel Afstand Schuif). Door werking van het hout kan het in het begin van de bewoningsfase nodig zijn om het hang- en sluitwerk na te stellen omdat deze niet goed functioneren. Vanuit de nieuwbouw-situatie zal het hang- en sluitwerk in het begin van de bewoningsfase in moeten lopen. Hierdoor kan nastelwerk nodig zijn, zeker bij deuren die veelvuldig gebruikt worden. In dit hoofdstuk wordt voor de diverse mogelijke bewegende delen aangegeven hoe u het nastellen zelf kunt (laten) uitvoeren.

Draairamen

Uw ramen zijn uitgevoerd in een binnendraaiende opdekuitvoering. In het raam is draaivalbeslag toegepast van het fabricaat MACO en het type Multimatic-Multipower. Dit is verdekt liggend beslag, wat betekent dat de scharnieren bij een gesloten raam niet zichtbaar zijn. Aan het beslag zitten diverse stel mogelijkheden. In **bijlage 1** is aangegeven welke stel mogelijkheden er zijn.

Bijlage 1
Afstellen en onderhoud draaivalbeslag
in binnendraaiende opdek ramen

PAS-pui (Parallel Afstand Schuif)

De PAS-pui wordt uitgevoerd met een loopstel en sluitwerk van het fabricaat MACO. Standaard wordt type 4667788 (160kg) toegepast. Op verzoek kan het zwaardere type 467068 (220kg) toegepast worden. Het beslag is van het gelijke type als in de draaivalramen. Geadviseerd wordt om het afstellen en het eventueel uitnemen van de deur door vakmensen uit te laten voeren. In **bijlage 2** is het een en ander verder uitgewerkt.

Bijlage 2
Afstellen PAS-pui
(Parallel Afstand Schuif)

Deuren scharniergeeelte

De deuren zijn allen uitgevoerd in stompe uitvoering. Dit betekent dat de deur geheel in de kozijnspinning valt. De binnendraaiende deur is afgehangen aan 3 of 4 st scharnieren in de afmeting 3,5 x 3,5 van het fabricaat BUVA type Atlas (zie **bijlage 3**). De buitendraaiende deuren zijn van het fabricaat BSW type 620-049 met verstelbare basis VZX-366 (zie **bijlage 4**).

Bijlage 3
Afstellen en onderhoud
scharnieren 3,5" x 3,5"

Bijlage 4
Afstellen en onderhouden BSW scharnier
VX7729/160, VX7531-SP, VX7561-KR

Als de deur aanloopt op de sluitzijde, als de dagschoot niet meer in het slot valt (te grote sluitnaad) of als de deur niet in de nachtvergrendeling is te krijgen, kunt u de sluitnaad verstellen. Dit doet u bij de binnendraaiende voordeur door aan de hangzijde het scharnier uit te vullen met vulplaatjes achter het scharnierblad. Hierdoor zal de deur in het kozijn iets verschuiven en kunt u de afmeting van de sluitnaad regelen. De vorm van de scharnierplaatjes is gelijk aan het scharnierblad en zijn bijna onzichtbaar te plaatsen. De ontwikkeling van de scharnierplaatjes heeft plaatsgevonden om te voorkomen dat u hang- en sluitnaden moet verstellen door aan de deuren te schaven. In **bijlage 3** wordt uitgelegd hoe u met de stelplaatjes de deur kunt verstellen.

Bij een deurstel heeft u 2 hangzijdes. Beide hangzijdes zijn apart af te stellen. Beiden hebben invloed op de gezamenlijke sluitnaad. Het kan ook voorkomen dat een deur gaat aanlopen op de onderdorpel. In dat geval kunt u de deur enigszins kantelen door bij het bovenste scharnier de vulplaatjes achter het scharnier te verwijderen, dan wel bij de onderste scharnieren toe te voegen.

De buitendraaiende deur is te verstellen aan de verstelbare basis van het scharnier. In **bijlage 7** is dit verder uitgewerkt.

Bijlage 7
Afstellen en onderhoud kantespagnolet
vaste deur van een deurstel

Deuren sluitgedeelte

Vrijwel alle deuren zijn tegenwoordig uitgevoerd met een meerpuntssluiting. De enkele deuren zijn voorzien van een meerpuntssluiting met haakschoten. Bij deurstellen is de loopdeur uitgevoerd met een meerpuntssluiting met afgeschuinde blokschoten. De vaste deur van een deurstel is uitgevoerd met een contraespagnolet. Deze is alleen te bedienen als de loopdeur open staat.

Als een deur rammelt of te strak op slot gaat is dit aan te passen door het verstellen van de sluitkommen. Dit is in meerdere bijlagen uitgewerkt:

- Enkele deuren met meerpuntssluiting met haakschoten (6220/7220)

Bijlage 5
Afstellen en onderhoud meerpuntssluitingen
in de deur type 6220/7220

- Loopdeur van een deurstel, uitgevoerd met een meerpuntssluiting met blokschoten (multifin)

Bijlage 6
Afstellen en onderhoud meerpuntssluitingen
in de deur type Multifin

- Espagnolet in de vaste deur van een deurstel

Bijlage 7
Afstellen en onderhoud kantespagnolet
vaste deur van een deurstel

Schuifpuien

De schuifpuien zijn voorzien van het MACO-hefschuif beslag. In **bijlage 8** is aangegeven hoe deze nagesteld kan worden.

Bijlage 8
Afstellen schuifpui beslag

3. Onderhoud diverse onderdelen van uw kozijn

In uw kozijnen zijn veel diverse materialen verwerkt die ieder een eigen onderhoudsinstructie bevatten. In het volgende hoofdstuk worden de onderhoudsaspecten van de diverse onderdelen beoordeeld.

3.1 Onderhoud van hang- en sluitwerk van ramen en deuren

Het hang- en sluitwerk van ramen en deuren bestaat uit diverse metalen onderdelen die soms langs elkaar schuiven. Het is voldoende als het hang- en sluitwerk eenmaal per jaar met water en zeep schoongemaakt wordt. Als het eenmaal is opgedroogd is eenmaal per jaar een drupje olie vereist om soepele werking te kunnen bewerkstelligen. Dit geldt voor de meerpuntsluitingen van de deuren en het beslag van zowel de draairamen, de schuifpui als de PAS-pui. De olie kunt u op de schuivende delen aanbrengen. De scharnieren van de deuren zijn tegenwoordig van onderhoudsvrije voeringen rondom de pen voorzien. Deze dienen nadrukkelijk **NIET** meer van een drupje olie te worden voorzien.

Het verdient aanbeveling om op de haak- en blokschoten van de meerpuntsluiting eenmaal per jaar een beetje vet aan te brengen. Daar waar metalen onderdelen langs elkaar schuiven doet een beetje vet wonderen.

Bij een deurstel is er in de onderdorpel een sluitpot opgenomen voor het fixeren van de passieve deur. Deze sluitpot dient regelmatig schoongemaakt te worden omdat zich daar vuil verzamelt. Als er vuil in zit zal het sluiten moeilijker gaan. Het gevaar bestaat dan dat het sluiten dermate zwaar gaat dat er schade aan het slot kan ontstaan.

3.2 Onderhoud raam- en deurbeslag

Het onderhoud van de raamkrukken bestaat uit het eenmaal per jaar schoonmaken met water en zeep. Hierbij is het verstandig om bij het jaarlijkse

onderhoud te bekijken of de raamkruk nog goed vast zit op het raam. Als er speling op zit, zal dit tot schuurplekken in de laklaag leiden. Het loszittende krukje is eenvoudig vast te zetten door het afdekkapje te roteren rondom de as van de raamkruk. Bij rotatie worden de bevestigingsschroeven zichtbaar en kan de kruk weer vastgezet worden.

Bij deuren wordt deurbeslag toegepast dat aan beide zijden van de deur is geplaatst. Deurbeslag is minder gevoelig voor het loszitten. Belangrijk bij het onderhoud van deurbeslag is dat het minimaal 1 keer per jaar met water en zeep wordt schoongemaakt. Deurbeslag is gemaakt van geëxtrudeerd aluminium. Dit materiaal kan enigszins gevoelig zijn voor zoutbelasting. Indien uw woning dichtbij de zee ligt kan hierdoor enige aantasting optreden. Deze aantasting heeft vooral een visueel effect. Vaker schoonmaken met water en zeep is dan aan te bevelen.

Bij de jaarlijkse controle is het verstandig om te controleren of de cilinder nog goed vast zit. Deze is met een enkele schroef vanuit de zijkant van de deur vastgezet. Als de cilinder enigszins los zit, merkt u dat het op slot draaien hapert en moeizamer verloopt. Dit is op te lossen door de bevestigingsschroef weer goed aan te draaien. Het onderhoud aan de cilinders bestaat uit het jaarlijks smeren met behulp van een grafietoplossing. Gebruik hiervoor geen olieachtig product, anders loopt u risico op meer stof en vuilaanhechting.

3.3 Onderhoud tochtichtingen

Alle draaiende en schuivende delen (ramen en deuren) zijn voorzien van een rondgaand tochtweringsprofiel in het draaiende deel. Het onderhoud bestaat uit het jaarlijks schoonmaken met water en zeep. Daarna dienen de tochtkaders ingesmeerd te worden met talkpoeder.

3.4 Preventief onderhoud aan de aluminium buitenschil

Kozijnen staan bloot aan weer en wind. De buitenzijde van het kozijn bestaat uit een gepoedercoat aluminium profiel. De belangrijkste component van het onderhoud is dat de gevel jaarlijks gewassen wordt. Het verdient aanbeveling om hierbij tegelijk te controleren op eventuele beschadigingen van zowel de coating op het aluminium als de rubber profielen van de beglazing en draaiende delen.

Door de bewassing voorkomt u mosaangroei. Indien uw woning is gesitueerd dichtbij zee of dichtbij fabrieksinstallaties is het aan te bevelen om de bewassing meerdere keren per jaar uit te voeren. Indien er vet, olie of fijne vuildeeltjes aanwezig zijn is het aan te bevelen om PROTECT & SHINE – oppervlaktereiniger toe te passen (zie **bijlage 9**). Reiniging, onderhoud en conservering vinden dan tegelijk in één handeling plaats. Op onze website staat nadere informatie over verwerking en verkrijging van de oppervlaktereiniger. De poedercoating op het aluminium behoeft geen overschilderbeurt.

Bijlage 9
Protect and Shine

3.5 Onderhoud aan het houten binnengedeelte van het kozijn

Het binnengedeelte van uw duet-kozijn bestaat uit hout. Het houtwerk is fabrieksmatig van een aflakcoating voorzien. Bij deze binnentoepassing behoeft dit niet overgeschilderd te worden. Het jaarlijks onderhoud bestaat uit het controleren op beschadigingen en op de controle van de hechting van de beglazingskitnaad aan de binnenzijde. Het houtwerk wordt niet aan het buitenklimaat blootgesteld en behoeft dan ook vanuit duurzaamheidsoogpunt geen overschilderbeurt. Wel kunt u het op visuele gronden overschilderen met alle reguliere binnenlakken. Het verdient aanbeveling om voor aanvang van de schilderwerkzaamheden een test uit te voeren op verdraagzaamheid.

3.6 Onderhoud beglazing en beglazingskitnaden

Het glas dient regelmatig (meerdere keren per jaar) gereinigd te worden. Verder behoeft isolatieglas geen onderhoud. Het isolatieglas is aan de buitenzijde tegen een flexibel en onderhoudsvrij rubber profiel geplaatst. Voor de binnenzijde zijn 2 systemen mogelijk. Ten eerste is een systeem met rubber profielen mogelijk. Deze behoeft geen onderhoud. De andere mogelijkheid is een kitafdichting.

Het rubber profiel aan de buitenzijde kan gewoon met de glasbewassing gereinigd worden. Het verdient aanbeveling elke 2 jaar het rubber profiel te controleren op beschadigingen. Bij een beschadiging kan namelijk water in de beglazingsconstructie komen, wat niet wenselijk is. Het rubber profiel aan de binnenzijde behoeft geen onderhoud. De kitnaad aan de binnenzijde behoeft ook nauwelijks onderhoud. Het is aan te bevelen deze elke 2 jaar te controleren. De kitnaad aan de binnenzijde dient te blijven hechten. Als hier onthechting optreedt, kan er luchtlekkage plaatsvinden met het risico van inwendige condensatie.

3.7 Deuren

Uw woning is voorzien van deuren die zijn geproduceerd onder KOMO-keurmerk en zijn geleverd onder een 6-jarige GND-garantie. Deuren dienen een voorziening te hebben die voorkomt dat een deur geheel open kan (waaien). In dat geval kan de deur vlakbij de scharnieren tegen het metselwerk aan komen en (fors) beschadigen. Er dient daarom een voorziening aanwezig te zijn die voorkomt dat de deur te ver open gaat. Deuren die soms open moeten blijven staan dienen met een vastzetvoorziening uitgerust te zijn. Dit om te voorkomen dat de wind grip op de deur krijgt en kan open- of dichtwaaien. Te hard dichtslaan kan schade veroorzaken.

Binnen het duet-kozijn is het mogelijk dat u een vlakke houten voordeur heeft die wel is blootgesteld aan weersinvloeden. In dat geval dient deze voordeur regelmatig overgeschilderd te worden. Wij verwijzen u in dit geval naar de onderhoudsadviezen van de deurenleverancier.

4. Aanpassingen en toevoegingen aan uw kozijnen

Deurdrangers en vloerstoppers

Het plaatsen van deurdrangers en vloerstoppers bij de deuren kan grote krachten uitoefenen op de scharnieren. Dit betekent dat bij het ontwerp de scharnieren zwaarder uitgevoerd worden. Als de extra voorzieningen fabrieksmatig zijn aangebracht is hier bij de keuze en het aantal scharnieren al rekening mee gehouden. Indien deze zaken achteraf aangebracht worden, dienen het type en de aantallen van de scharnieren opnieuw beoordeeld te worden door een deskundige.

Globaal kunt u hiervoor aanhouden:

- Bij toepassing van een deurdranger dient het deurgewicht verhoogd te worden met 37%.
- Bij toepassing van een deurdranger met rem dient het deurgewicht verhoogd te worden met 100%.
- Bij toepassing van een vloerstopper dient het deurgewicht verhoogd te worden met 100%.

Plaatsen van afwijkende materialen op de aluminium buitenschil

Indien u onderdelen monteert op de aluminium buitenschil, die niet zijn geleverd met het kozijn, komt de garantie te vervallen.

Houtstraat 10
2984 AD Ridderkerk
Postbus 4209
2980 GE Ridderkerk

0180 - 41 21 27
info@duet.nl
www.duet.nl

Duet[®] is een geregistreerd merk van
Timmerfabriek De Kievit Ridderkerk B.V.